

15.07.2022 r.

BP.5132.264.2022

2022.242814.AGG

O. M. P. Z. W.

**Decyzja nr 141/2022/BP
Prezesa
Narodowego Funduszu Zdrowia**

Na podstawie 109a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn.zm.), zwanej dalej „ustawą o świadczeniach”, oraz art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. 2021 r. poz. 162, z późn.zm.), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców”, po rozpatrzeniu wniosku złożonego przez OMPZW KRS: ..., NIP: ..., zwanym dalej „Wnioskodawcą” o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu,

uznają za prawidłowe stanowisko Wnioskodawcy zawarte we wniosku z dnia 10 czerwca 2022 roku, zgodnie z którym działacze OMPZW, tj. członkowie zarządu, komisji rewizyjnej, sądu koleżeńskiego, którzy pełnią funkcje na podstawie wyboru, nie podlegają od dnia 1 stycznia 2022 r. obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w wysokości 9% od wypłaconego wynagrodzenia (przychodu) w związku z pełnioną funkcją, zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 10 czerwca 2022 r. OMPZW, KRS: ..., NIP: ... reprezentowany przez pełnomocnika, zwrócił się do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z wnioskiem o wydanie pisemnej indywidualnej interpretacji w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu, zwanym dalej „wnioskiem”. Wniosek zawiera elementy wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej, o których mowa w art. 109a ustawy o świadczeniach.

Zgodnie z opisem stanu faktycznego zawartym we wniosku, P. Z. W. jest dobrowolnym, samorządnym stowarzyszeniem miłośników wędkarstwa i sportu wędkarskiego, kontynuatorem tradycji zorganizowanego wędkarstwa w Polsce. Podstawą prawną działania Związku jest ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261, ze zm.) – dalej „Prawo o stowarzyszeniach” oraz Statut Polskiego Związku Wędkarskiego – dalej Statut PZW.

Zgodnie z § 17 Statutu PZW, najwyższą władzą Związku jest Krajowy Zjazd Delegatów. W okresie między zjazdami, władzą Związku jest Zarząd Główny. Organem kontroli wewnętrznej w Związku są komisje rewizyjne. Organem orzekającym w sprawach przewinień członków są

sądy koleżeńskie. Jak stanowi § 18 Statutu PZW, wybory do władz i organów wszystkich szczebli odbywają się w głosowaniu tajnym, wg zasad określonych w ordynacji wyborczej. Wybory do władz, organów koła oraz delegatów i zastępców delegatów na okręgowy zjazd delegatów odbywają się w głosowaniu tajnym, chyba że większość członków walnego zgromadzenia opowie się za głosowaniem jawnym.

Władze i organy Związku wybierane są spośród delegatów na Zjazd. Tak stanowi § 18 ust. 2 Statutu PZW.

W stanie faktycznym sprawy Wnioskodawca wskazał też, że zgodnie z § 25 pkt 8 Statutu PZW, do kompetencji Krajowego Zjazdu Delegatów należy: wybór prezesa Zarządu Głównego, członków Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńckiego. Zarząd Główny - wybierany przez Krajowy Zjazd Delegatów - liczy od 21 do 33 członków wraz z prezesem. Na pierwszym posiedzeniu zarządu, które powinno się odbyć nie później niż 10 dni od dnia wyborów, wybiera on spośród swych członków, na wniosek prezesa, jednoosobowe prezydium w składzie: prezes wybrany przez Zjazd, oraz: wiceprezesa, skarbnik, sekretarz, członkowie Prezydium. Zgodnie z § 43 pkt 6 Statutu PZW, do kompetencji okręgowego zjazdu delegatów należy wybór prezesa zarządu okręgu, członków zarządu okręgu, okręgowej komisji rewizyjnej, okręgowego sądu koleżeńckiego. Do kompetencji zwyczajnego walnego zgromadzenia członków koła należy wybór prezesa i członków zarządu koła, komisji rewizyjnej oraz sądu koleżeńckiego (§ 55 pkt 4 Statutu PZW).

Wnioskodawca postawił pytanie:

„ Czy działacze OMPZW, tj. członkowie zarządu, komisji rewizyjnej, sądu koleżeńckiego, którzy pełnią funkcje na podstawie wyboru, podlegają od dnia 1 stycznia 2022 r. obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w wysokości 9% od wypłaconego wynagrodzenia (przychodu) w związku z pełnioną funkcją, zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, ze zm.), zwanej dalej: „ustawą o świadczeniach”?”

Wnioskodawca przedstawił własne stanowisko w sprawie. W ocenie Wnioskodawcy, w aktualnym stanie prawnym, działacze OMPZW, tj. członkowie zarządu, komisji rewizyjnej, sądu koleżeńckiego, którzy pełnią funkcje na podstawie wyboru, nie podlegają od dnia 1 stycznia 2022 r. obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w wysokości 9% od wypłaconego wynagrodzenia (przychodu) w związku z pełnioną funkcją, zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach. Zgodnie z tym przepisem, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie.

W ocenie Wnioskodawcy, z wykładni językowej art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach wynika, że obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania w związku z pobieraniem z tego tytułu wynagrodzenia. W przedstawionym stanie faktycznym działacze PZW, tj. członkowie zarządu, komisji rewizyjnej, sądu koleżeńckiego nie pełnią funkcji na mocy aktu powołania; pełnią one funkcje na podstawie wyboru.

Wybory do władz, organów koła oraz delegatów i zastępców delegatów na okręgowy zjazd delegatów odbywają się w głosowaniu tajnym, chyba że większość członków walnego zgromadzenia opowie się za głosowaniem jawnym. Władze i organy Związku wybierane są spośród delegatów na Zjazd. Tak stanowi § 18 ust. 2 Statutu. Zgodnie z § 25 pkt 8 Statutu, do kompetencji Krajowego Zjazdu Delegatów należy: wybór prezesa Zarządu Głównego, członków Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńckiego.

Zarząd Główny - wybierany przez Krajowy Zjazd Delegatów - liczy od 21 do 33 członków wraz z prezesem.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że działacze OMPZW, tj. członkowie zarządu, komisji rewizyjnej, sądu koleżeńkiego, którzy pełnią funkcje na podstawie wyboru, nie podlegają od dnia 1 stycznia 2022 r. obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w wysokości 9% od wypłaconego wynagrodzenia (przychodu) w związku z pełnioną funkcją, ponieważ nie pełnią swoich funkcji na mocy aktu powołania lecz wyboru. Tymczasem zastosowanie treści art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach wymaga, by osoba pełniąca funkcję, była powołania w oparciu o akt powołania.

Zbieżny z powyższym pogląd wyraził m.in. NFZ w stanowisku z dnia 18.02.2022 r.: „(...) W związku z pojawiającymi się wątpliwościami dotyczącymi ubezpieczenia zdrowotnego osób powołanych do pełnienia funkcji na podstawie aktu powołania, uprzejmie informujemy, że ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 2105 ze zm.), tzw. Polski Ład wprowadziła zmiany do art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1285, ze zm.; dalej jako „ustawa o świadczeniach zdrowotnych”), polegające na objęciu obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego osób powołanych do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie (są to m.in. członkowie zarządu, członkowie komisji rewizyjnej oraz członkowie komisji egzaminacyjnych). Objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym tej grupy osób, powinno skutkować zapewnieniem dodatkowych środków w systemie powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego oraz pełniejszą realizacją zasady solidaryzmu społecznego. Celem wskazanych rozwiązań było zrównanie sytuacji osób osiągających dochody ze stosunków zbliżonych strukturą do zlecenia z osobami objętymi już obowiązkiem ubezpieczenia i prawem do świadczeń opieki zdrowotnej oraz oskładkowanie składką zdrowotną wszelkich przychodów proporcjonalnie do możliwości finansowych ubezpieczonego. (...) Prawodawca zastosował w art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach zdrowotnych wyrażenie „akt powołania”. Zgodnie z dyrektywą wykładni językowej, określanej w teorii prawa jako zakaz wykładni synonimicznej, różnym zwrotom języka prawnego nie należy nadawać tego samego znaczenia (zob. L. Morawski, Zasady wykładni prawa, Toruń 2006, s. 103-104). Jak zauważył Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 6 lipca 2021 r., II FSK 101/21: „Nadanie różnym pojęciom używanym w tekście prawnym tego samego znaczenia byłoby sprzeczne z zakazem wykładni synonimicznej, stanowiącym kanon wśród dyrektyw wykładni językowej”. Przywołana dyrektywa wykładni prawa stosowana jest także w orzecznictwie Sądu Najwyższego i Trybunatu Konstytucyjnego (zob. np. postanowienie SN z dnia 8 lipca 2020 r., I NWW 49/20; postanowienie TK z dnia 25 czerwca 2018 r., Ts 77/17). Kierując się zatem powyższą dyrektywą wykładni prawa, należy przyjąć, że wyrażenie „akt powołania”, użyty w art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach zdrowotnych nie można utożsamiać z wyrażeniami odnoszącymi się do „wyboru” do pełnienia funkcji organów stanowiących osób prawnych. Powyższy wniosek, oparty na wykładni językowej, potwierdza wykładnia systemowa. Należy bowiem zauważyć, że art. 13 ust. 7 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, ze zm.), dalej jako „ustawa o PIT”, określając przychody z działalności wykonywanej osobiście, posługuje się wyrażeniem „przychody otrzymywane przez osoby, niezależnie od sposobu ich powoływania, należące do składu zarządów, rad nadzorczych, komisji lub innych organów stanowiących osób prawnych”. Tymczasem w art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach zdrowotnych, prawodawca nie doprecyzował, że w przepisie tym chodzi o „wszelkie formy powołania”, a jedynie posłużył się wyrażeniem „akt powołania”. Zestawienie tych dwóch przepisów prawa

w ramach wykładni systemowej prowadzi do wniosku, że art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach zdrowotnych ma węższy zakres podmiotowy niż art. 13 ust. 7 ustawy o PIT, bowiem ten drugi przepis prawny dotyczy wszystkich osób wchodzących w skład organów stanowiących osoby prawnej („niezależnie od sposobu ich powoływania”), a ten pierwszy jedynie tych osób, które weszły do tych organów na mocy „aktu powołania”. Innymi słowy: sytuacje, które przynależą do zakresu zastosowania art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach zdrowotnych pokrywają się z częścią sytuacji regulowanych przez art. 13 ust. 7 ustawy PIT, ale nie z całym jego zakresem zastosowania. W konsekwencji należy zatem skonkludować, że osoby „wybrane” do pełnienia funkcji w organach osób prawnych w obecnym stanie prawnym nie będą posiadały tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego, bowiem nie będą podlegały obowiązkowi opłacania składki zdrowotnej (...).”

Podobnie w decyzji nr 8/2022/BP Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia 07.02.2022 r. (BP. 5132.22.2022, 2022.42832.BAST).

Podsumowując, działacze OMPZW, tj. członkowie zarządu, komisji rewizyjnej, sądu koleżeńkiego, którzy pełnią funkcje na podstawie wyboru, nie podlegają od dnia 1 stycznia 2022 r. obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w wysokości 9% od wypłaconego wynagrodzenia (przychodu) w związku z pełnioną funkcją, ponieważ nie pełnią swoich funkcji na mocy aktu powołania lecz wyboru.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia, w związku z wnioskiem o wydanie interpretacji zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 34 ust. 1-3, 5 i 6 Prawa przedsiębiorców, przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wnioski o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna). Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej może dotyczyć zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzeń przyszłych. Przedsiębiorca we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej przedstawia zaistniały stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe oraz własne stanowisko w sprawie. Udzielenie interpretacji indywidualnej następuje w drodze decyzji, od której służy odwołanie. Interpretacja indywidualna zawiera wyczerpujący opis przedstawionego we wniosku zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego oraz wskazanie prawidłowego stanowiska wraz z uzasadnieniem prawnym oraz z pouczeniem o prawie wniesienia środka zaskarżenia. Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej podlega opłacie w wysokości 40 zł. Opłatę wnosi się w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.

Na podstawie art. 109a ustawy o świadczeniach, Prezes Funduszu wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 34 Prawa przedsiębiorców, w zakresie spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym. Interpretacje indywidualne wraz z wnioskiem o wydanie interpretacji, po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę oraz inne podmioty wskazane w treści interpretacji, Fundusz niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej. Do spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym nie należą sprawy dotyczące składek na ubezpieczenie zdrowotne należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 62a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz na podstawie art. 83d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Wnioskodawca to OMPZW, wpisany do rejestru stowarzyszeń RST ...Sąd Okręgowy w ..., nr KRS: ..., NIP: ..., zarejestrowany w rejestrze przedsiębiorców nr KRS nr ... jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą.

W ocenie Prezesa Funduszu stanowisko Wnioskodawcy jest prawidłowe.

Zgodnie z przepisem art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, obowiązki ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie. Przywołany powyżej przepis prawa wprowadza dwie przesłanki, których kumulatywne spełnienie przesądza o podleganiu obowiązki ubezpieczenia zdrowotnego. Pierwsza z nich to powołanie do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania. Druga, pobieranie wynagrodzenia z tytułu pełnienia tej funkcji. Prawodawca zastosował w powyższym przepisie prawa wyrażenie „akt powołania”. Kierując się dyrektywą wykładni językowej, określanej w teorii prawa jako zakaz wykładni synonimicznej, różnym zwrotom języka prawnego nie należy nadawać tego samego znaczenia (vide L. Morawski, Zasady wykładni prawa, Toruń 2006, s. 103-104). Potwierdził to między innymi Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 6 lipca 2021 roku (II FSK 101/21), w którym stwierdził, iż „Nadanie różnym pojęciom używanym w tekście prawnym tego samego znaczenia byłoby sprzeczne z zakazem wykładni synonimicznej, stanowiącym kanon wśród dyrektyw wykładni językowej.” Analogiczne stanowiska przyjmuje się także w orzecznictwie Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego (dla przykładu postanowienie SN z dnia 8 lipca 2020 roku I NWW/49/20, postanowienie TK z dnia 25 czerwca 2018, TS 77/17). Kierując się zatem powyższą dyrektywą przyjęć należy, że sformułowanie „akt powołania” użyty w treści art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach nie można utożsamiać z innymi wyrażeniami odnoszącymi się do „wyboru” do pełnienia funkcji organów stanowiących osób prawnych.

Z kolei wynagrodzenie, o którym mowa w omawianym tu przepisie prawa należy rozumieć szeroko jako wszelka formę przychodu przewidzianą przez przepisy prawa powszechnie obowiązujących stanowiącą podstawę ustalenia obowiązków daninowych.

Odnosząc to do niniejszej sprawy stwierdzić należy, że nie została spełniona pierwsza z przesłanek warunkująca zastosowanie - w stosunku do działaczy członków OMPZW tj. członkowie zarządu, komisji rewizyjnej, sądu koleżeńskiego omawianego tu przepisu ustawy o świadczeniach. Podstawą prawną działania Związku jest Prawo o stowarzyszeniach oraz Statut Polskiego Związku Wędkarskiego.

Zgodnie z § 17 Statutu PZW, najwyższą władzą Związku jest Krajowy Zjazd Delegatów. W okresie między zjazdami, władzą Związku jest Zarząd Główny. Organem kontroli wewnętrznej w Związku są komisje rewizyjne. Organem orzekającym w sprawach przewinień członków są sądy koleżeńskie. Jak stanowi § 18 Statutu PZW, wybory do władz i organów wszystkich szczebli odbywają się w głosowaniu tajnym, wg zasad określonych w ordynacji wyborczej. Wybory do władz, organów koła oraz delegatów i zastępców delegatów na okręgowy zjazd delegatów odbywają się w głosowaniu tajnym, chyba że większość członków walnego zgromadzenia opowie się za głosowaniem jawnym.

Władze i organy Związku wybierane są spośród delegatów na Zjazd. Tak stanowi §18 ust. 2 Statutu PZW. Zgodnie z §25 pkt 8 Statutu PZW, do kompetencji Krajowego Zjazdu Delegatów należy: **wybór** prezesa Zarządu Głównego, członków Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego. Zarząd Główny - wybierany przez Krajowy Zjazd Delegatów - liczy od 21 do 33 członków wraz z prezesem. Na pierwszym posiedzeniu zarządu, które powinno się odbyć nie później niż 10 dni od dnia wyborów, wybiera on spośród swych

członków, na wniosek prezesa, jedenastoosobowe prezydium w składzie: prezes wybrany przez Zjazd, oraz: wiceprezesi, skarbnik, sekretarz, członkowie Prezydium. Zgodnie z §43 pkt 6 Statutu PZW, do kompetencji okręgowego zjazdu delegatów należy wybór prezesa zarządu okręgu, członków zarządu okręgu, okręgowej komisji rewizyjnej, okręgowego sądu koleżeńskiego. Do kompetencji zwyczajnego walnego zgromadzenia członków koła należy wybór prezesa i członków zarządu koła, komisji rewizyjnej oraz sądu koleżeńskiego (§55 pkt 4 Statutu PZW).

Jak wynika z postanowień Statutu PZW, członkowie OMPZW tj. członkowie zarządu, komisji rewizyjnej, sądu koleżeńskiego nie obejmują swych funkcji na podstawie aktu powołania lecz na podstawie wyboru.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że działacze OMPZW, tj. członkowie zarządu, komisji rewizyjnej, sądu koleżeńskiego, którzy pełnią funkcje na podstawie wyboru, nie podlegają od dnia 1 stycznia 2022 r. obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w wysokości 9% od wypłaconego wynagrodzenia (przychodu) w związku z pełnioną funkcją, ponieważ nie pełnią swoich funkcji na mocy aktu powołania lecz wyboru. Tymczasem zastosowanie treści art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach wymaga, by osoba pełniąca funkcję, była powołana w oparciu o akt powołania. Z tych względów stanowisko własne wnioskodawcy przedstawione we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej.

Pouczenie

Od niniejszego postanowienia stronie przysługuje:

1) na podstawie art. 34 ust. 5 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2021 poz. 735, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.” prawo wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 7 dni od dnia otrzymania postanowienia, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy albo

2) na podstawie art. 127a k.p.a., w zw. z art. 127 § 3 k.p.a., prawo zrzeczenia się prawa wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Oświadczenie o zrzeczeniu należy złożyć do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie 7 dni od dnia otrzymania decyzji. Z dniem doręczenia Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, albo

3) na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.) prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, z pominięciem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia ul. Rakowiecka 26/30, 02-528 Warszawa, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Na podstawie art. 214, art. 219 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz na podstawie § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193, z późn. zm.) strona jest zobowiązana uiścić wpis stały od skargi w wysokości 200 złotych.

Na podstawie art. 243 ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi strona, która spełnia ku temu przesłanki, może ubiegać się o przyznanie prawa pomocy.